

Nascut a Irun i establert a Catalunya des de petit, Amalio-Jaime Rivas Zaragüeta és el que podríem anomenar un tot terreny de l'arquitectura donat que ha desenvolupat el seu treball en projectes que van de l'edificació a l'urbanisme passant per la docència. També s'ha dedicat a la promoció i construcció pel seu compte, i opina que **"és convenient que l'arquitecte s'impliqui de debò a totes les etapes del procés, A més, el seu perfil professional fa que sigui la persona més preparada per fer-ho"**.

Els començaments acostumen a ser complicats i el nostre personatge ens explica el seus: **"Vaig començar com tothom fent obres modestes, sense massa dificultats. El panorama de l'arquitecte acabat de sortir de la universitat era força complicat l'any 72. Existia una mena d'acaparament de les feines dels pobles pels que en aquells moments ocupaven el silló de tècnic municipal, cosa propiciada pel sistema polític"**. Aquesta era una taula rasa comuna per a tots: **"Suposo que amb el temps la vida et va situant on et correspon en funció del teu esforç"**. I a l'Amalio-Jaime, la vida el va portar cap a la docència: **"Un any després d'haver acabat la carrera, vaig entrar com a professor interí al Departament d'Estructures de l'Escola d'Arquitectura, i vaig aprofitar la quantitat de temps lliure que tenia com a liberal per fer el doctorat, la tesi del qual era un estudi comparatiu i analític de les cobertes tensades amb cables, que els alemanys començaven a divulgar a mitjans de la dècada dels seixanta"**.

La docència, però, va anar quedant en segon terme un temps després: **"La meua dedicació era gairebé absoluta, i em va permetre aprendre tot allò que no havia pogut interioritzar durant els estudis, així com reafirmar tots els conceptes que tenia una mica nuvolosos. Després, la vida et va situant en quefers més lucratis, per què no dir-ho, i et dediques més a la feina professional d'arquitecte"**. De totes maneres, el nostre entrevistat porta el professor a dins: **"Per a mi l'ensenyament sempre ha tingut una reminiscència una mica emocional i mai no he estat capaç d'abandonar-la del tot"**. Tants anys, doncs, treballant a l'Escola fan que ens pugui parlar de quines en són les virtuts i quines les mancances: **"Els plans d'estudis s'han anat renovant, penso que per millorar, però el que és molt clar és que l'alumne ingressa a l'Escola amb l'objectiu prioritari de treure's el títol i que passa per damunt d'alguns temes gairebé de puntetes. Això fa que acabi amb unes certes llacunes i carències que haurà de reomplir quan arribi al món professional"**. L'Amalio-Jaime opina que en aquest cas serien necessàries les pràctiques reals en estudis: **"Seria desitjable que l'estudiant s'anés formant a mesura que prengüés contacte amb l'exterior. N'hi ha que ja ho fan, però la feina que realitzen en aquests despatxos sol ser de segon ordre, no s'impliquen en el treball real del projecte al costat de l'arquitecte"**. Aquesta col·laboració provocaria segurament que la carrera passés de sis anys a vuit: **"Aquest plantejament, el ministeri i les autoritats acadèmiques no són capaços de fer-lo realitat, perquè seria impopular i hi hauria, almenys en un primer moment, un rebuig total per part dels estudiants"**.

Un dels problemes que observa a la universitat Amalio-Jaime és l'arribada d'alumnes amb un nivell més baix del necessari: **"La universitat no és el lloc per aprendre a estudiar, perquè això obliga a baixar el llistó de determinades matèries i fer marxa enrere per adquirir coneixements propis del batxillerat. Darrere de tot això, hi ha un tema de massificació, perquè les proves d'accés a la universitat no són un filtre si les aproven un noranta per cent dels que s'hi presenten"**, i proposa **"valorar els joves a través d'una selecció progressiva"**. D'altra banda, ell és dels qui pensen que no és qüestió de deixar de costat certes matèries que aparentment no tenen relació amb els estudis tècnics: **"Els components humanístics de l'ensenyament em semblen molt necessaris. Encara que l'arquitectura sigui una disciplina tècnica, crec que aquestes assignatures serveixen per formar la personalitat del futur professional i deixen un substrat humà que pot ser molt útil per a un arquitecte"**.

Com a arquitecte liberal, el nostre protagonista fa preferentment edificis de vivendes, sobretot habitatges unifamiliars: **"De totes maneres, he sabut sempre adaptar-me a les circumstàncies i si m'han plantejat redactar un pla parcial o un projecte d'urbanització, o dissenyar una nau industrial, ho he fet"**. És conscient d'aquesta especialització que gira sempre a l'entorn de la seva professió: **"Penso que cada arquitecte té una especialització en funció de la valoració que fa el mercat de la seva feina. Quan entres a la dinàmica de fer habitatges, els clients saben que ho fas i per això te n'encarreguen més. L'especialització es retroalimenta"**. Ell, malgrat els canvis que el progrés comporta, continua veient l'arquitectura com una activitat global: **"Sé que es parla molt de l'arquitecte futur com d'un especialista, i hi estic d'acord, però també s'ha d'aconseguir que no renunciï a la visió global"**.

L'Amalio-Jaime recorda amb una estima especial la seva primera obra, un conjunt residencial que va fer al País Basc per al seu oncle Fermín, i es mostra orgullós d'una farmàcia que ha dissenyat: **"És un edifici aïllat i força singular: vaig concebre una coberta de fusta suportada en quatre punts on es recolzen quatre paraboloides hiperbòlics, que és un tipus de superfície reglada que sol fer-se en formigó"**.

El nostre personatge va treballar un temps com a arquitecte municipal i coneix molt bé el tema dels planejaments i les normatives: **"El primer que cal remarcar és que és evident que l'urbanisme el desenvolupen els arquitectes, però també que el programen els polítics"**. Pensa també que el control urbanístic és necessari, però que no sempre s'adapta prou a la realitat: **"Quan pretens modificar algun tema d'un pla parcial, et trobes amb unes dificultats administratives impressionants"**.

L'Amalio-Javier Rivas Zaragüeta s'explica amb la facilitat dels que coneixen molt bé de què parlen. Es mostra com un gran professional i no s'està de lluir amb orgull la insígnia del col·legi d'arquitectes que li van regalar quan es va llicenciar, perquè sap perfectament, i nosaltres ho corroborem, que va escollir el camí correcte.

**“És evident que
l’urbanisme el
desenvolupen els
arquitectes, però també
que el programen els
polítics”**

Amalio-Jaime Rivas - Molins de Rei (Baix Llobregat)